

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

До: Македонска берза на хартии од вредност АД Скопје
Орце Николов 75, 1000 Скопје

Датум: ноември 2018 година

Предмет: Образложение за работењето на Македонски Телеком АД – Скопје за периодот од 01.01.2018 до 30.09.2018 година

Следната анализа се однесува на неревидираните финансиски извештаи на Македонски Телеком (МКТ) за периодот 01.01.2018 - 30.09.2018, подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).

Примената на новиот стандард МСФИ 15 Приходи од договори со корисници се бара за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2018 година. МСФИ 15 го замени стандардот МСС Договори за изградба 11 и МСС 18 Приходи, за периодите кои почнуваат на или по 1 јануари 2018 година. Усвојувањето на новиот стандард ќе резултира со значителни промени во финансиските извештаи на МКТ, првенствено во однос на времето на признавање на приходот и во однос на капитализацијата на трошоците за склучување на договор со корисник. Во случај на аранжмани со повеќе елементи (пр. договор за мобилна телекомуникациона услуга плус мобилен телефон) со повластена цена за елементот даден авансно, поголем дел од вкупниот надоместок се алоцира на елементот даден авансно (мобилен телефон), што влијае на порано признавање на приход во иднина. Ова влијае на признавање на, како што е познато, средство од договори – побарување произлезено од договор со корисник кое сеуште не е правно настанато – во Билансот на состојба. Во исто време, ова резултира во повисок приход од продажба на добра и трговска стока и помал приход од давање на услуги. Трошоците за продажните провизии (трошоците за склучување на договор со корисник), мора да бидат капитализирани и признавани во очекуваниот период на задржување на корисниците. МКТ ја искористи опцијата на симплифицирана првична примена, т.е. договорите кои не беа завршени на 1 јануари 2018 година беа евидентирани како да биле признати во согласност со МСФИ 15 од самиот почеток на договорот. Кумулативниот ефект од транзицијата беше признат како корекција на почетните салда на капиталот во годината на иницијалната примена.

Ефектите од работењето за првите девет месеци од 2018 година прикажани подолу, заради компаративна анализа со минатата година се дадени без влијанието на Меѓународниот стандард за финансиско известување 15 Приходи од договори со корисници.

I Приходи

Приходите од продажба во првите девет месеци од 2018 година изнесуваат 7.768.578 илјади денари, што претставува зголемување за 1,7% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година.

Имплементацијата на МСФИ 15 има негативен ефект од 19.903 илјади денари на вкупните приходи.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

Говорни услуги

Говорни услуги во фиксна телефонија

Македонски Телеком успеа да ја одржи **водечката позиција на пазарот на фиксни говорни услуги со 57,1%** (интерна проценка), односно 210,3 илјади корисници на крајот од првите девет месеци од 2018 година.

Приходите од говорни услуги во првите девет месеци од 2018 година во фиксниот сегмент се намалија за 7,3% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година поради намалената претплата како и намалениот број на корисници на фиксна телефонија за 0,2% и намален појдовен сообраќај за 10,3%.

Имплементацијата на МСФИ 15 има негативен ефект од 15.684 илјади денари на приходите од фиксни говорни услуги.

Мобилни говорни услуги

На пазарот на мобилната телефонија Друштвото има **удел на пазарот од 49,0%** (интерна проценка). Базата на претплатници на крајот од првите девет месеци од 2018 година изнесува 1.236 илјади претплатници и е намалена за 1,4% во однос на истиот период од претходната година.

Приходите од говорни мобилни услуги на крајот од првите девет месеци од 2018 година се намалени за 1,7% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година. Ова намалување главно произлегува од намалениот обем на меѓународен дојдовен сообраќај во терминација. Комбинираниот ARPU (просечниот приход по корисник) е зголемен за 8,7% во споредба со истиот период од претходната година, достигнувајќи 362 денари, главно придвижен од зголемувањето на учеството на пост-пејд претплатниците во вкупната база на претплатници.

Имплементацијата на МСФИ 15 има негативен ефект од 177.932 илјади денари на приходите од мобилни говорни услуги.

Интернет, ТВ и други неговорни услуги

Фиксен Интернет и ТВ

Вкупниот број на пристапи на широкопојасен интернет на крајот од првите девет месеци од 2018 година е зголемен за 1,7% и изнесува 192,7 илјади во споредба со 189,5 илјади на крајот на истиот период од претходната година, додека **уделот на пазарот на широкопојасен интернет** на крајот од првите девет месеци од 2018 година изнесува **45,1%** (интерна проценка). Инвестициите во оптичката мрежа резултираа со пораст на бројот на домаќинства покриени со оптички пристап од 11%, споредено со истиот период од минатата година. На крајот од првите девет месеци од 2018 година покриеноста на домаќинствата со пристап до оптика достигна 30%.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса: „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија
Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Контакт центар +389 2 122
E-Mail: kontakt@telekom.mk | Internet: www.telekom.mk
ЕМБС 5168660 | Основна главнина МКД 9.583.887.733,00

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

Во однос на **ТВ пазарот**, **Македонски Телеком има 29,7% (интерна проценка) удел** од вкупниот ТВ пазар. IPTV (дигитална телевизија преку Интернет протокол) услугата, поради високиот квалитет, интерактивноста и уникатното ТВ искуство, е одлично прифатена на пазарот и Компанијата оствари зголемување на бројот на корисници на IPTV (вклучувајќи Magenta 1, 3 Play и други TV услуги) за 8,7% во споредба со истиот период од претходната година што резултираше со база од 124,1 илјади корисници на крајот од првите девет месеци од 2018 година.

Приходите од дигитална телевизија преку Интернет протокол („IPTV“) на крајот од првите девет месеци од 2018 година се зголемени за 15,3% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година.

Додека позитивниот тренд на раст на ТВ ARPU (просечниот приход по корисник) продолжи, силната конкуренција во Интернет сегментот влијаеше негативно ARPU од широкопојасниот интернет. Поради тоа, **приходите од малопродажен Интернет** на крајот од првите девет месеци од 2018 година се намалени за 2,5% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година.

Имплементацијата на МСФИ 15 има негативен ефект од 37.380 илјади денари на приходите од **малопродажен Интернет и дигитална телевизија преку Интернет протокол („IPTV“)**.

Мобилни неговорни услуги

Приходите од неговорни услуги на крајот од првите девет месеци од 2018 година се зголемија за 12,6% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година, како резултат на зголемените приходи од мобилен Интернет и поголем GPRS сообраќај и зголеменото користење на податочни тарифни модели.

Имплементацијата на МСФИ 15 има негативен ефект од 87.530 илјади денари на приходите од **мобилни неговорни услуги**.

Останати приходи

Останати приходи во фиксниот и мобилниот сегмент

Приходите од продажбата на опрема на крајот од првите девет месеци од 2018 година се зголемија за 6,2% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година, што се должи на повисока просечна продажна цена на мобилни апарати како и поголемиот број на продадени мобилни апарати, делумно компензирано со пониската продажба на ТВ уреди и друга ИКТ опрема во фиксниот сегмент.

Имплементацијата на МСФИ 15 има позитивен ефект од 298.623 илјади денари на приходите од **продажба на опрема**.

Приходите од системска интеграција и ИТ услуги на крајот од првите девет месеци од 2018 година продолжија со динамичен раст по минатогодишното опаѓање и истите се зголемија за 37,9% во

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

споредба со истиот период од претходната година. Повисоките приходи се резултат поголем број на ИКТ проекти.

II Трошоци

Оперативни трошоци

На страната на трошоците, на крајот од првите девет месеци од 2018 година оперативните расходи бележат намалување од 1,3% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година.

Имплементацијата на МСФИ 15 има негативен ефект од 25.976 илјади денари на оперативните расходи.

Трошоците за вработени се намалени за 3,1% (без ефектот од МСФИ 15) на крајот од првите девет месеци од 2018 година во споредба со истиот период од претходната година. Имплементацијата на МСФИ 15 има позитивен ефект од од 7.616 илјади денари на трошоците за вработени.

Трошоците за набавна вредност на трговски стоки се зголемени за 10,1% на крајот од првите девет месеци од 2018 година во споредба со истиот период од претходната година.

Трошоците за амортизација на крајот од првите девет месеци од 2018 година во споредба со истиот период од претходната година се зголемени за 1,8%.

Капитални трошоци

Вкупните капитални инвестиции (CAPEX), на крајот од првите девет месеци од 2018 година изнесуваат 1.218.174 илјади денари.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
 Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

III Оперативна и нето добивка

Горенаведените движења на страната на приходите и трошоците резултираа со зголемување на оперативната добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА) за првите девет месеци од 2018 година за 6,7% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година. Следствено, ЕБИТДА маргината за првите девет месеци од 2018 година изнесува 42,6% .

Оперативната добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ) за првите девет месеци од 2018 година е зголемена за 13,3% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година.

Нето добивката за првите девет месеци од 2018 година е зголемена за 16,8% (без ефектот од МСФИ 15) во споредба со истиот период од претходната година, додека нето добивката во согласност со МСФИ 15 е зголемена за 13,1% и изнесува 1.310.813 илјади денари. Имплементацијата на МСФИ 15 имаше ефект на нето добивката односно резултираше во негативен ефект од 42.850 илјади денари вклучувајќи го позитивниот ефект на одложени даноци во износ од 3.029 илјади денари.

Во илјади денари	2017 јан - сеп во согласност со МСС 11 и МСС 18	2018 јан - сеп во согласност со МСФИ 15	Промена 2018 спрема 2017	Ефект од МСФИ 15	2018 јан - сеп во согласност со МСС 11 и МСС 18 (без ефект од МСФИ 15)	Промена 2018 спрема 2017
Оперативни приходи	7.762.362	7.836.943	1,0%	19.903	7.856.846	1,2%
Приходи од продажба	7.657.115	7.768.578	1,5%	19.903	7.788.481	1,7%
Оперативни расходи	6.431.075	6.374.425	-0,9%	25.976	6.348.449	-1,3%
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	1.807.840	1.839.776	1,8%	0	1.839.776	1,8%
Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА)	3.139.127	3.302.294	5,2%	45.879	3.348.173	6,7%
ЕБИТДА маргина во %	40,4%	42,1%			42,6%	
Оперативна добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ)	1.331.287	1.462.518	9,9%	45.879	1.508.397	13,3%
Нето добивка	1.159.237	1.310.813	13,1%	42.850	1.353.663	16,8%

На 13 февруари 2006 година, Маѓар Телеком АД, доминантниот сопственик на Друштвото, (преку Каменимост Комуникации АД – Скопје, мнозински акционер на Друштвото), објави дека е вршена истрага на одредени договори склучени од друга подружница на Маѓар Телеком АД, со цел да се утврди дали договорите биле склучени во спротивност на политиките на Маѓар Телеком АД или важечките закони или регулативи. Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го ангажираше White & Case како свој независен правен советник за целите на спроведувањето на интерната истрага. Последователно на ова, на 19 февруари 2007 година, Одборот на директори на Друштвото, врз основа на препораката на Одборот за ревизија на Друштвото и на Одборот за ревизија на Маѓар Телеком АД, донесе одлука за спроведување на независна интерна истрага во однос на одредени договори во Македонија.

Врз основа на јавно достапните информации, како и информациите добиени од Маѓар Телеком, а коишто беа претходно обелоденети, Одборот за ревизија на Маѓар Телеком спроведе интерна истрага во однос на одредени договори поврзани со активностите на Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Македонија кои вкупно изнесуваа повеќе од 31 милион евра. Поконкретно, интерната истрага

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

испитуваше дали Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Македонија извршиле плаќања коишто се забранети со законите или прописите на САД, вклучувајќи го и американскиот Закон за спречување на корумпирано однесување во странство (ФЦПА). Друштвото претходно ги обелодени резултатите од интерната истрага.

Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го информираше Министерството за правда на САД („МП“) и Комисијата за хартии од вредност на САД („КХВ“) за интерната истрага. МП и КХВ започнаа истрага за активностите коишто беа предмет на интерната истрага. На 29 декември 2011 година, Маѓар Телеком објави дека склучи конечни спогодби со МП и КХВ за решавање на истрагите на МП и КХВ поврзани со Маѓар Телеком. Со спогодбите завршија истрагите на МП и КХВ. Маѓар Телеком ги објави клучните услови од спогодбата со МП и КХВ на 29 декември 2011 година. Поконкретно, Маѓар Телеком објави дека склучил договор за одложено гонење за период од две години („ДОГ“) со МП. ДОГ истече на 5 јануари 2014 година, а врз основа на барањето на МП доставено во согласност со ДОГ, Окружниот суд на САД за Источната област на Вирџинија, на 5 февруари 2014 година, ги отфрли обвиненијата против Маѓар Телеком.

Во врска со локалната истрага од страна на државните органи во Македонија и претходно обелоденетата информација во Финансиските извештаи на Друштвото за претходните години, кривичната постапка во основниот суд е во тек.

Немаме сознанија за било какви информации како резултат на барања од кое било регулаторно тело или други надворешни страни, освен како што е опишано погоре, од кои би можеле да заклучиме дека финансиските извештаи можат да бидат неточни, вклучувајќи ги и ефектите од можни незаконски дејства.

Никола Љушев
Главен извршен директор

Славко Пројкоски
Главен директор за финансии